

Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) Saygıdeğer Kullanıcılarımıza

Millî Dayanışma ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun Teklifi Değerlendirmeler-I

- Teklifin 366 ilk imzacısı bulunmaktadır. Bu sayı, Anayasa değişikliği için öngörülen kritik eşiğe karşılık gelmektedir. Teklifte bu sayının aşılması yönünde ciddi bir çaba olduğu görülmektedir.
- Teklifin ilk paragraflarında "ülke" kelimesi cümle içinde büyük harfle yazılmış, ilerleyen bölümlerde doğru kullanıma dönülmüş; ancak son paragraflarda aynı hata yeniden tekrarlanmıştır. Anayasamızda "ülke" kelimesi, cümle içinde özel isim niteliği taşımadığından küçük harfle yazılır. "Ülke" sözcüğüne gösterilen bu yapay hassasiyetin, "millet" kavramının kullanımını geri plana iten bir tercih olarak kurgulandığı izlenimi doğmaktadır.
- Teklifte demokratik ilerlemenin başlangıcı 2002 yılı olarak kabul edilmektedir. Oysa Türkiye'nin demokratikleşme sürecinde Avrupa Birliği reformlarının önceki dönemlerdeki katkısı göz ardı edilmiştir. Demokratikleşmenin bu şekilde tarihlendirilmesi ve Parlamento'da diğer siyasi partilerin de bu anlatıya ortak olması dikkat çekicidir. AKP dışındaki siyasi partiler de kendi siyasi geçmişlerini adeta yok saymaktadır. Örneğin, *AB Uyum Yasaları* kapsamında hazırlanan *IV. Reform Paketi* ile idam cezasının kaldırıldığı gerçeği göz ardı edilmektedir.
- Teklifte, yürürlükteki ceza ve adalet sisteminin kamu güvenliğini uzun vadede destekleyecek şekilde geliştirilmesinin gerekli olduğu ifade edilmektedir. Ancak yasama, yargılama ve cezalandırma mekanizmasının bu biçimde yeniden tanımlanması, millî egemenliğin hukuk düzeni içerisindeki yerinin zayıflatılması sonucunu doğurmaktadır. Daha da önemlisi, yargı süreçlerinin idarî nitelikteki kararlarla askıya alınabilmesi, hukuk devleti ilkesi ile kuvvetler ayrılığı anlayışı bakımından ciddi tartışmalar doğurmaktadır.

- Teklifte, "*Kanun koyucunun ceza ve infaz politikalarını belirleme konusundaki takdir yetkisi, hukuk devleti ilkesinin çizdiği sınırlar içinde kamu yararını gerçekleştirmeye yönelik anayasal bir yetkidir.*" denilmektedir. Bu yaklaşımın, Anayasa Mahkemesi denetiminin sınırlandırılmasına yönelik bir gerekçe oluşturduğu değerlendirilebilir. Oysa Anayasa Mahkemesi yaklaşık 2005–2006 yıllarından itibaren birçok kararında, yasama organının ceza ve infaz politikalarındaki geniş takdir yetkisini kabul etmekle birlikte, bu yetkinin hukuk devleti ilkesi, ölçülülük ve üst hukuk normlarına bağlılık çerçevesinde kullanılmasını da vurgulamıştır. Bu yönün teklif metninde dikkate alınmadığı görülmektedir. İma edilen, bilhassa MHP'nin, devletteki temel hukukî zemini kavrayamamış olmasıdır.
- Teklife göre PKK/KCK'nın silah bırakması hâlinde yargılama ve infaz süreçleri ertelenecek, bazı yargısal işlemler ise tamamen devreden çıkarılacaktır. Peki bu süreç hangi hukukî işleme dayanacaktır? Teklifte, silah bırakma fiilinin gerçekleştiğinin Millî Güvenlik Kurulu (MGK) kararıyla tespit edilmesi ve bu kararın Resmî Gazete'de yayımlanması öngörülmektedir. Aynı şekilde hukukî süreci başlatacak işlem de Resmî Gazete'de yayımlanacak MGK kararı olacaktır. Verilmiş ağır hapis ve müebbet hapis cezalarının da niteliğine göre 5 ila 10 yıl ertelenmesi öngörülmekte; böylece *sözde* "barış sürecine destek veren" *terörist* örgüt mensuplarının fiilen cezadan tamamen kurtulabileceği değerlendirilmektedir.
- Anayasal düzen ve değişimini bu derece kavramamış hukukî ve politik gerilik nadirdir. Kısaca, teklifin Anayasal sistem ve hükümet modelini yeterince dikkate almadığı izlenimi oluşmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesiyle MGK kararları bağlayıcı olmaktan çıkarılmış; Kurulun görevi tavsiye niteliğinde değerlendirme yapmakla sınırlandırılmıştır. Başkanlık sisteminin temel mantığı da yürütme organının karar alma süreçlerinde zorunlu kurul iradesine bağlı olmamasıdır. Bu durumda, MGK üyesi bakanlar veya komutanların kararı imzalamaması hâlinde süreç nasıl işleyecektir? Cumhurbaşkanı tek başına süreci başlatma, askıya alma veya tamamlama kararı alamayacak mıdır? Anayasa'da kararlarının yalnızca değerlendirilmesi öngörülen

MGK'ya fiilen icraî yetki tanınmasının Anayasal sistemle nasıl bağdaştırılacağı ayrıca açıklanmaya muhtaçtır. Kısaca, yargılamaları askıya alan MGK'nın icraîliği tümünden kaldırılmış, Anayasa'da dahi kararları değerlendirilir denilmişken, bu nasıl bir işlemdir?

PKK Sınır Dışına Çıkışta Koridor Mimarisi (2015)

Etkinlik/Zaman	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül Ekim	Aktör/Kurum
PKK Terörist Varlığının Toplamları-Coğrafi Dağılımları ve Mevcut Konuşlanma/Barınma Yerlerini Etiketleme									Askeri Bürokrasi MİT Emniyet İstihbarat
Koridor Teşkilleri									MİT-Askeri Bürokrasi-Valilikler Emniyet
Kuzey Irak Kamp Kapasitelerinin Genişletilmesi-Geliştirilmesi									MİT-PKK-Barzani
PKK Terk Edeceği Mağara Barınaklarının Liste-Döküm Teslimi									PKK
Koridorlar Etrafında Toplanma									PKK
Koridor Etrafında Kitlevi Kalabalıklara Bürokratik Tutumun Kalıbresi									Valilikler ve Halk
Koridorların, İntikal-Yaklaşma-Toplanma Güzergahlarının ve Kuzey Irak Kamplarının Hava ve Kara Denetim Yeteneklerinin Teşkili									MİT-Askeri Bürokrasi
Koridorların Güvenliği									Askeri Bürokrasi
Koridor Geçişleri									PKK
Koridorların ve Sınırın Geri Dönüslere Blokajlarının Tesisi									Askeri Bürokrasi
PKK Teörist Varlığını Kuzey Irak Kamplarında Varlık ve Alt Dağılımlar ve Personalite Olarak Etiketleme									MİT
Süreye Yayılı (PKK'lı) İzleme Modlarının Teşkil ve Denetimi								➡	MİT
Kandil'deki PKK'lının Türkiye'ye Giriş Yapacak Kısımın Koridorlara Alınması								➡	MİT ve PKK
PKK Terörist Terk Alanlarının Kontrolü									Askeri Bürokrasi

- **Silah bırakmak!** Kaç kişi, hangi silahları bırakacak? Silahların toplamı, coğrafi ve diğer bakımdan dağılımı, tümü belirsiz. Silah fabrikası (Çin'de özel üretim yapan tesis) sahibi bir örgütte silah bıraktım demek, absürt. Daha önce (2015'te - yukarıdaki grafik) elde mevcudiyeti şart olması gereken bilgi ve yol haritasına temas etmiştik. Bunları üretmek, artık, külliye imkânsızlaşmıştır, ayrı. Mesele de bu; PKK katıyen sıfırlanamaz, ancak minimize edilebilirdir. Son terörist ölene kadar söylemi, geçersizdir.
- **Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun.** Kanun No. 6551, Kabul Tarihi: 10/7/2014 ile bugünkü teklifin farkı ya da birlikte değerlendirilmesine gelince: 2014-15'te terörün sona erdirilme ve

toplumsal bütönlöşme hedeflenirken, bu kez, PKK/KCK feshi ve toplumsal bütönlöşmenin güçlendirilmesi söz konusu. 6551 sayılı kanunda da silah bırakmanın temini için görüşmeler sair yapılacakken, günümüzde, cezasızlık zemininde doğrudan silah bırakmaya dair süreç devreye alınacak. 2014-15'te tümöyle sivil bürokrasi devrede, asker devre dışıyken bu kez üst düzey askerî bürokrasi dahil kurul-MGK, karar mercii olarak klâse edilmiş. Gerek 6551 gerekse bugünkü teklifte süreç yönetimine dahil olan tüm kamu personeli sorumsuz kılınmış.

Saygılarımızla,

S Biliřim Danışmanlık

“Bu raporun barındırdığı ya da dayandığı bilgiler yazarlarının doğru ve güvenilir olduğuna inandığı kaynaklardan alınmış ve akademik denetime tabi tutulmuştur. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan alınan hiçbir bilginin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak onaylanmamış buna dair bir garanti verilmemiştir. Rapordaki ifadeler geleceğe dair güncel beklentiler temin edebilir ve doğrudan güncel veya tarihi bir gerçeğe ilişkin olmayan herhangi bir beyan içerebilir. İşbu ifadeler bilinen / bilinmeyen riskler, tereddüt ve kapsamlı olarak belirtilmemiş başka faktörler içerebilir. Bu rapora katkıda bulunanlar sürekli değişen bir çevrede faaliyet gösterdiğinden devamlı yeni risklerin ortaya çıkması doğaldır. Okuyucu bu ifadelere aşırı bir güven sergileyerek yatırım ya da ticari bir işlem yapmamaları için uyarılmaktadır. Raporun hazırlanmasına katkıda bulunanlar yeni bir bilginin doğuracağı sonucu müteakiben hiçbir ifade üzerinde halka açık bir güncelleme yapma zorunluluğu taşımaz. Raporu yazanlar bu bilgilerin kullanımına bağlı doğacak hiçbir zarar yahut kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamazlar.” Tüm hakları saklıdır. Bu raporun hiçbir parçası fotokopi, kayıt, bilgi depolama ve yeniden kullanımı mümkün kılacak araç / sistem dâhil olmak üzere alıntı yapılamaz, yeniden yayınlanamaz.